

Så tycker jag – värderingsövningar Åk 7-9

Övergripande kunskapsmål

Betygsgrundande förmågor

Centralt innehåll

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier, i samhällsliv och vardagsliv,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling,
- kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt,
- har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

Övningen kan bidra till att utveckla förmågan att:

- använda kunskaper i biologi/fysik/kemi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör energi/teknik/ekologisk hållbarhet/miljö/hälsa/samhälle (Bi/Fy/Ke),
- värdera lösningar på olika miljö- och utvecklingsfrågor utifrån överväganden kring etik och hållbar utveckling (Ge),
- reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet (Re),
- analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv (Sh),
- uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv (Sh),
- värdera val och handlingar i hemmet och som konsument samt utifrån perspektivet hållbar utveckling (Hkk),
- värdera konsekvenser av olika teknikval för individ, samhälle och miljö (Tk),
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift (Sv).

Ämnesinnehåll som tas upp i övningen:

Bi: Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.

Fy: Energins flöde från solen genom naturen och samhället. Några sätt att lagra energi. Olika energislags energikvalitet samt deras för- och nackdelar för miljön.

Ke: Människans användning av energi- och naturresurser lokalt och globalt samt vad det innebär för en hållbar utveckling.

Bi/Fy/Ke: Källkritisk granskning av information och argument som eleven möter i olika källor och samhällsdiskussioner med koppling till biologi/fysik/kemi, såväl i digitala som i andra medier.

Ge: Klimatförändringar, olika förklaringar till dessa och vilka konsekvenser förändringarna kan få för människan, samhället och miljö i olika delar av världen. Var olika varor och tjänster produceras och konsumeras samt hur varor transporteras. Hur människors försörjning och handelsmönster har förändrats över tid. Intressekonflikter om naturresurser, till exempel om tillgång till vatten och land. Förnybara energitillgångar, till exempel sol- och vindenergi och alternativa drivmedel.

Re: Vardagliga moraliska dilemman. Etiska begrepp som kan kopplas till frågor om hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar, till exempel frihet och ansvar.

Sh: Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen. Individens och grupperns möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

Hkk: Ställningstaganden vid val av varor och tjänster, till exempel vid inköp av kläder, livsmedel och resor utifrån perspektiven ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Hur livsmedel och andra varor produceras och transporteras och hur de påverkar miljö och hälsa.

Tk: Konsekvenser av teknikval utifrån ekologiska, ekonomiska, etiska och sociala aspekter, till exempel i fråga om utveckling och användning av biobränslen.

Sv: Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts. Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

